

Dušan Jurkovič a malíř František Hlavica

Slovenský architekt **Dušan Jurkovič (1868–1947)** navštívil Valašsko naposledy v říjnu roku 1947 (nikdo netušil, že mu zbývá jen dva měsíce života). V soukromém majetku se z jeho pobytu na Vsetíně zachovala dobová fotografie. Jsou na ní u Hlaviců zachyceni manželé Jurkovičovi (na snímku vlevo). Vedle nich, dle popisu na zadní straně, sedí sousedka Hlavicových paní Mertová, slečna Elšíková z Hrbové a Vincencie Hlavicová (Vyškovská). Její bratr, malíř František Hlavica nebyl tehdy bohužel přítomen. Role fotografa se ujal další z bratrů Hlavicových Evžen. Jeden z pořízených snímků získala na památku po smrti manžela Božena Jurkovičová, která svého muže na fotografii okořenila slovy: „*On je tam tak*

znamenitě a je vidět duševní pohodu při pódárené návštěvě na Vsetíně.“

František Hlavica (1885–1952) a Dušan Jurkovič byli dlouholetými přáteli. O jejich pracovních i přátelských vztazích vypovídá korespondence uložená v pozůstalosti F. Hlavici ve vsetínském muzeu. Obsahuje 9 položek z let 1912 až 1946 od D. Jurkoviče a od jeho paní Boženy 14 položek z let 1920 až 1950. V Jurkovičových psaních se dočítáme o na-

bídkách pracovních příležitostí pro Františka Hlavicu, o možnostech prodeje či koupě obrazů, o pozvání k účasti na bratislavské výstavě (1920) atd. Opakovaně zve malíře do Bratislavy a ujišťuje ho: „...můžete být vždycy naším hostem.“

Stejná ujištění se objevují i v dopisech Jurkovičovy ženy. Po náhlém úmrtí svého manžela v jednom z psaní vzpomíná: „Na Vsetíně viděli jsme krásný Dušanův portrét Vámi udělaný. Zají-

mal se oň a říkal mi, že Jste mu slíbil udělat takový.“ Paní Božena se zmiňuje o drobném akvarelovém portrétu, který je od 70. let minulého století veden ve sbírkové evidenci vsetínského muzea jako „starý muzejní předmět“ (není známo, kdy a kým byl muzeu předán). František Hlavica ho namaloval v Hrochově Týnci 27. 11. 1941 a obrázek je signován nejen malířem, ale zcela výjimečně i portretovaným architektem. Tento počín objasňuje přepis na zadní straně obrazu: „V upomínku a dík za portrét, který jsem mu věnoval, vlastnoručně tento obrázek podepsal.“ Srovnáme-li obě informace, dojdeme k závěru, že k daru portrétu původně nedošlo a zůstalo jen u slibu malíře. Proto vdova v lednu roku 1948 Hlavicu žádá, aby jí portrét milovaného muže nakreslil.

*Olga Mehešová
historik umění MRV, Vsetín
Portrét D. Jurkoviče od F. Hlavici je do konce srpna k vidění na výstavě v Památníku A. Strnadla v Novém Hrozenkově*